

BAIEZKOAN
BAI,
BESTELA
EZ.

BILBON,
ARGI ESATEN
DUGU.

ASTE NAGUSIA
ERASO
SEXISTARIK
GABEKO
GIDA

Bilbao

ZERTARAKO GIDA HAU?

Sexu-erasoa, emakumeen kontrako indarkeriaren adierazpen gisa, eraso zuzena da, pairatzen duten emakumeen duintasun eta osotasun fisiko zein moralaren kontrakoa; giza eskubideen urraketa larri eta toleraezina. Lehentasun osoa duen arazo sozial bilakatzen da, errotik mozteko, gizarte osoaren eta, bereziki, botere publikoen inplikazioa ezinbesteko duena.

Bilboko Udalak gida hau sortu du, emakume zein gizonei, mutil zein eskei, **sexu-erasoen aurrean nola jardun irakasteko**, betiere, ahalik eta modu xume eta egokienean egoerari aurre egiteko gako nagusiak helarazte aldera.

ZER DIRA SEXU-ERASOAK?

Sexu-erasoak sexu izaera duten jarrerak dira, emakumeen borondatearen kontra egiten direnak: baimenik gabeko hurbilketak, larderia, ukitzeak, exhibizionismoa, bortxaketa...

inoiz...

- Beldur izan eta urrats azkarragoz ibili zara atzetik urratsak entzutean?
- Alde egin duzu taberna, metro, autobusetik norbait modu astunean hitz egiten ari zaizulako, nahiz eta bakean uzteko eskatu?
- Presioa egin dizute edo behartu zaituzte sexu-harremanak edukitzeko, edozein mota edo intentsitatekoak izanik ere?
- Haserretu zara emakumeak gogaitzen, molestatzen edo erasotzen dituzten jarrerak ikusita?
- Pentsatu duzu erasorik gabeko jai aske eta parekideen alde lan egitea?

B

GI DA HAU ZURETZAT DA!

Ez justifikatu indarkeria
sexista, ez ahalbidetu.

Alda ditzagun mutil
eta nesken, emakume
eta gizonen gainean
ditugun jarrera, jokabide
eta sinesmenak.

NESKA!

- Segurtasunez ibili.
Bete zeure bizi-espazioa.
Ez mugatu zeure bizitza,
jarri mugak gustuko ez duzun horri.

B

- Izan konfiantza zeure irizpide propioan. Erasotua sentitzen bazara, erasoia izango da. **"Ekin"**. Zeuk soilik dakizu zer gustatzen zaizun, zerk gogaitzen zaituen edo zerk sentiarazten zaituen erasotua. **"Zeurea da erabakia"**.
- Eskubidea duzu **ezetz** esateko. Inork ez du eskubiderik zuk nahi ez

duzun ezer inposatzeko.

Zure gorputza zeurea da.

- Bizi sexualitatea **modu askean**; nahi duzunarekin, nahi duzuna eta nahi duzunean. Gogoratu **edozein momentutan alda dezakezula iritzia**. Zerbait gustuko ez baduzu, esan.
- **Sortu harreman sanoak** pertsona guztiekin.
- Ondo maite zaituenak, ondo nahi zaitu eta **errespetuz** tratatuko zaitu.

MUTIL!

- Jaiak, kaleak... Gaez zein egunez, pertsona orok gozatzeko dira. Eraso baten aurrean ez begiratu alde batera, **ez izan lekuko; ekin**. Zure parte-hartzea funtsezkoa da.
- Gogorarazi lagunei **ez ezetz dela**. Emakume batek badauka iritzia aldatzea, eta zer nahi duen, noiz nahi duen erabaki dezake, gizon batek bezalaxe.
- Astuna edo lerdetsua izatea ez da ligatzea. Gogoratu **behin eta berriro**

saiatzea jazarpena dela; eta jazarpena eraso da.

- **Drogek edo alkoholak ez ditu erasoak justu fikutzen**. Mozkortuta ere ez duzu onartu behar emakume bat eraso edo gogaitzerik.
- **Sortu harreman sanoak** pertsona guztiekin.
- Ondo maite zaituenak, ondo nahi zaitu eta **errespetuz** tratatuko zaitu.

ZER EGIN ERASO BATEN AURREAN?

Ez isildu eta ez ezkutatu.

Erasoaren erantzukizuna erasotzailearena da, ez eraso pairatzen duenarena.

Erantzun erasotzaileei, geldiarazi euren jarrerak.

Eman babesa eta laguntza lagunari!, ezagunari edo ezezagunari. Ez utzi bakarrik!

Sexu-erasoa edota eraso fisikoa pairatu baduzu, zeure erabakia da salatzea edo ez salatzea.

1. Bilatu konfiantzako norbait lagun zaitzan.
2. 24 ORDUZ MARTXAN dauden telefono zenbaki hauek eskura izan.

B

SALATU NAHI EZ BADUZU

94 470 14 60

Gizarte-larrialdietako Udal
Zerbitzua. Jakin beharreko guztia
esango dizute.

SALATU NAHI BADUZU

092 / 112

Udaltzaingoa.

Bilboko Udalaren aholkularitza
eta ekintzarako protokoloa.

•

Probak funtsezkoak
dira izan daitekeen
epaiketara begira.
EZ ALDATU ARROPA,
eta EZ GARBITU
gorputzeko atal bat bera
ere osasun azterketa
egin arte.

•

Osasun txostenen kopia
eskatu, eta salatu.

Aukera hauek ere badauzkazu:

- Zuzenean ospitalera joan;
osasun azterketa egingo
dizute, nahiz eta osasun
txartelik izan ez. Salaketa
bideratzeko betebeharra
dute.
- 24 orduko guardiako
epaitegira joan (Ibañez, 3),
biktimari laguntzeko
zerbitzuaz galdetu; bertan
azalduko dizute guztia.

A dark silhouette of a woman with her arms raised in a celebratory gesture, set against a red background.

**ASTE NAGUSIA
ERASO
SEXISTARIK
GABE**

Bilbao